

Olsztyn, dnia 3 sierpnia 2023 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131.345.2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), **stwierdzam nieważność** uchwały Nr LVII/508/23 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Iława, w części obejmującej:

- § 1 ust. 2 uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania „a następnie po uprzednim otrzymaniu pisemnej zgody tak wskazanych osób na pracę w Zespole, podpisuje z tymi podmiotami porozumienie”
- § 1 ust. 3 uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania „w porozumieniach zawartych przez Wójta Gminy Iława z wyżej wymienionymi podmiotami”
- § 1 ust. 4 i ust. 5 uchwały
- § 2 ust. 1 pkt 3) uchwały

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, Rada Gminy Iława, działając na podstawie 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r., poz. 1249 ze zm.), określiła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków gminnego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Uchwała została przedłożona organowi nadzoru w dniu 5 lipca 2023 r.

Na wstępie podkreślić należy, że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa

miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też przyjmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (tak też m.in. WSA w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zwanej dalej ustawą. Zgodnie z tym przepisem rada gminy określa, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

W § 1 ust. 4 i ust. 5 uchwały Rada Gminy Iława, zawarła postanowienia odnoszące się do składu zespołu, wskazując, że w skład zespołu wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Wójta Gminy w związku z zamieszkiwaniem na obszarze Gminy Iława żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową) oraz mogą wchodzić prokuratorzy, a także przedstawiciele innych podmiotów niż określone w art. 9a ust. 3 – 4 ustawy, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zdaniem organu nadzoru zagadnienia dotyczące składu zespołu interdyscyplinarnego, nie mieszczą się w przewidzianych normą kompetencyjną do uregulowania przez radę gminy kwestii, gdyż nie stanowią ani zasad ani trybu powoływania lub odwoływania członków zespołu. Rada nie jest uprawniona do ustalenia podmiotów mogących wchodzić w skład zespołu, a o składzie zespołu decyduje sama ustawa w art. 9a ust. 3-5. Regulacja tych kwestii stanowi przekroczenie delegacji ustawowej.

Stwierdzić również należy, że częściowo wbrew upoważnieniu ustawowemu, w § 2 ust. 2 i ust. 3 uchwały, Rada Gminy Iława postanowiła, że „Wójt Gminy Iława występuje do osób zarządzających podmiotami o których mowa w art. 9a ust. 3, ust. 3a lub ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej o wyznaczenie osób do pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, zwanym także „Zespołem”, a następnie po uprzednim otrzymaniu pisemnej zgody tak wskazanych osób na pracę w Zespole, podpisuje z tymi podmiotami porozumienie” oraz, że „Wójt Gminy Iława w formie zarządzenia powołuje do składu Zespołu Interdyscyplinarnego, zwanego dalej Zespołem, przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3, ust., 3a lub ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, imiennie wskazanych w porozumieniach zawartych przez Wójta Gminy Iława z wyżej wymienionymi podmiotami”.

Zgodnie z delegacją ustawową, rada gminy nie jest umocowana do decydowania o uprawnieniach i obowiązkach wójta. W myśl art. 9a ust. 8 ustawy, zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5. Porozumienia określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także sprawy dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup.

Zawieranie ww. porozumień z podmiotami, należy więc do sfery wykonawczej i rada nie może ingerować w tym zakresie w działania wójta

Podjęte z istotnym naruszeniem prawa jest także postanowienie § 2 ust. 1 pkt 3) uchwały, w którym regulując kwestie dotyczące odwoływania członków zespołu, Rada Gminy Iława wskazała, że odwołanie takie może nastąpić w przypadku skazania członka Zespołu prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Granice upoważnienia rady gminy do ustalenia sposobu i trybu odwołania członków zespołu interdyscyplinarnego, obejmują wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć „sposób” i „tryb” odnoszą się do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu (tak też m.in. WSA w Łodzi w wyroku z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20; z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 15/20; NSA w wyroku z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5134/21).

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymuje:

1. Przewodniczący Rady Gminy Iława
2. Wójt Gminy Iława

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki